

ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK
# JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **D. D. S.**, zastoupeného Mgr. Petrem Rousem, advokátem se sídlem v Turnově, Zborovská 694, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2005, č. j. 48 Az 218/2004 – 20,

**takto:**

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

## Odůvodnění:

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 1. 2005, č. j. 48 Az 218/2004 - 20, zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 23. 8. 2004, č. j. OAM-303/VL-19-P17-2004, kterým stěžovateli nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestovaní ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že důvodem stěžovatelova odchodu z vlasti byla skutečnost, že byl vojenským soudem odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 4 roků a pokutě za to, že v průběhu vojenské služby spáchal trestný čin ublížení na zdraví, když v opilosti fyzicky napadl svého nadřízeného. Trest však nenastoupil, skrýval se a následně uprchl ze země původu. Ekonomické potíže v zemi původu, snaha vyhnout se trestu odnětí svobody ani snaha o legalizaci pobytu či získání zaměstnání v České republice nejsou důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Ze spisového materiálu nebylo zjištěno, že by ministerstvo překročilo zákonem

stanovené meze správního uvážení, a je zřejmé, že osobní poměry stěžovatele a situace v dodržování lidských práv v zemi jeho původu, rozhodné pro posouzení, zda splňuje či nesplňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, byly dostatečně zjištěny a posouzeny. Na udělení humanitárního azylu není ostatně právní nárok a udělení azylu z těchto důvodů je věcí úvahy ministerstva. Stejně jako ministerstvo ani krajský soud nezjistil u stěžovatele existenci překážek vycestování taxativně vyjmenovaných v § 91 zákona o azylu. Skutečný stav byl ve správním řízení zjištěn dostatečně, když ministerstvo při svém rozhodování vycházelo z výpovědí stěžovatele, ze zpráv o situaci v zemi jeho původu a že v podrobném odůvodnění se vypořádalo se všemi uvedenými tvrzeními.

Stěžovatel podal proti tomuto rozsudku v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tj. z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. V kasační stížnosti namítal, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda jsou v jeho případě dány humanitární důvody pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. V České republice žije již déle než 15 měsíců a pokud by se vrátil do Vietnamu, nesehnal by tam zaměstnání, nemá tam ani žádný majetek ani přátele. Mimo jiné by mu tam hrozilo i vězení. V České republice chce žít a řádně pracovat, což by ve Vietnamu z uvedených důvodů nemohl. V jeho případě se jedná o důvod hodný zvláštního zřetele a lze mu tedy udělit azyl podle citovaného ustanovení. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení a přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Ministerstvo ve svém vyjádření popřelo oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Ministerstvo odkázalo na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení, a na vydané rozhodnutí. K jeho námitkám týkajících se neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu odkázalo na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 1. 2004, sp. zn. 59 Az 719/2003, podle kterého azyl z humanitárních důvodů je institutem zcela výjimečným, jímž nelze řešit získání povolení k pobytu v České republice. Azyl je pouze jednou z více možností, na základě kterých může cizinec pobývat na území České republiky. Podmínky pro udělení azylu jsou přitom stanoveny v zákoně velice přísně. Za stanovených podmínek lze využít k úpravě legálního pobytu v České republice institutů obsažených v zákoně č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Navrhlo proto zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil, přičemž neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Ustanovení § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo

přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu nemá žadatel subjektivní právo, a protože správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení, přezkoumává jeho rozhodnutí soud pouze v omezeném rozsahu, jak je výše uvedeno. Míra správního uvážení správního orgánu je za situace, kdy se ustanovení § 14 zákona o azylu omezuje při určení důvodů, pro něž je možné humanitární azyl udělit, na konstatování, že se jedná o důvody hodné zvláštního zřetele, poměrně široká. Přitom prostor soudního přezkumu správních rozhodnutí u přiznání či nepřiznání humanitárního azylu je naopak omezen, což však jistě ani ve vzájemné kombinaci neznamená, že by přiznávání humanitárního azylu mohlo být určováno pouhou libovůlí správního orgánu.

Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádný z důvodů taxativně stanovených v § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán tak může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu, například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory, ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.

Ani krajský soud, ani Nejvyšší správní soud nepopírají, že osobní situace stěžovatele tak, jak byla zjištěna ministerstvem, je tíživá. Na straně druhé však není natolik zjevně a nesnesitelně tíživá, že by bylo možno hovořit o tom, že by nepřiznání humanitárního azylu bylo způsobeno zjevnou libovůlí ministerstva. Protože ministerstvo řádně zjistilo a posoudilo jak osobní situaci stěžovatele, tak i stav v jeho zemi, přičemž stěžovatel sám ve správním řízení žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu neuvedl, nelze jeho postupu, ani postupu krajského soudu, nic vytknout. Krajský soud se s otázkou neudělení humanitárního azylu ministerstvem ve svém rozsudku vypořádal dostatečně a jeho rozhodnutí je řádně odůvodněno.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s. bez jednání.

O stěžovatelem podaném návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nerozhodl, protože věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně

vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. října 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu